

**Stowarzyszenie
„Brzesko-Oławska Wieś Historyczna”**

**TWORZENIE
LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU**

MATERIAŁY OPRACOWANE PO WARSZTACIE

Analiza SWOT - LSR - AKTUALIZACJA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Sfera środowiskowo - kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – istniejące formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000 – znajdujące się na obszarze szlaki kulturowe – istniejące obiekty sakralne (zabytkowe, w tym cmentarze i krzyże pokutne) – charakterystyczna zabudowa wiejska i miejska – liczne imprezy o walorach kulturowych – podtrzymywanie tradycji i zwyczajów lokalnych – wysokie poczucie tożsamości lokalnej – duży potencjał turystyczny cieków wodnych – istniejący szlak Polichromii Średniowiecznych – duża liczba zbiorników powyroboiskowych – rozwinięta baza do prowadzenia działalności kulturalnej i rekreacyjnej – istniejące ścieżki rowerowe 	<p>Sfera środowiskowo - kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – niedoinwestowane zabytkowe parki i pałace (duża ich liczba znajduje się u prywatnych właścicieli, mała dostępność dla turystów, niewystarczające oznakowanie i ilość tablic informacyjnych) – zły stan niektórych obiektów kulturalnych – zbyt mała liczba miejsc prezentujących lokalną kulturę i tradycję – słabe oznakowanie szlaków kulturowych – słabo rozwinięta sieć ścieżek edukacyjnych – słabo rozwinięte zaplecze gastronomiczno – turystyczne – bardzo słabo rozwinięty regionalny system ścieżek rowerowych – brak systemu informacji turystycznej – słabo rozwinięta baza turystyczna, w tym agroturystyka czy ekoturystyka – niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców – niski poziom wiedzy o zasobach przyrodniczych i kulturowych obszaru – zanikanie lokalnych tradycji i zwyczajów – słabe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – zanieczyszczone powietrze, szczególnie w okresie zimowym – zbyt mała oferta zajęć dotyczących kultury i ekologii dla dzieci i seniorów – słaba wewnętrzna promocja walorów i zasobów wewnątrz obszaru – słaba znajomość wśród mieszkańców historii lokalnej
<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> – istniejące usługi dla ludności na wsi (mechanik samochodowy, kosmetyczka, fryzjerka, itp.) – podtrzymywanie tradycji „wiejskości” (utrzymanie wiejskości wsi, tradycji, zwyczajów i obyczajów) oraz wykorzystanie tych walorów do prowadzenia działalności gospodarczej np. skansen, ściąganie turystów do agroturystyki – istniejąca grupa osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą – osoby z dużym doświadczeniem zawodowym (w tym w prowadzeniu własnej firmy) – liczne tereny przeznaczone pod budownictwo i tereny inwestycyjne – istnienie stref ekonomicznych na terenie LGD – położenie przy autostradzie A4 – dobra gęstość sieci drogowej – dobre połączenie z potencjalnymi rynkami zbytu (Wrocław, Opole, Czechy, Niemcy) 	<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> – zbyt mała liczba różnorodnych usług dla mieszkańców – słaba informatyzacja wsi – mała liczba gospodarstw agroturystycznych – słaba promocja lokalnych przedsiębiorców – słaba oferta, która pogłębiała by wiedzę młodzieży/dorosłych nt. postawy przedsiębiorczości/wiedzy nt. prowadzenia własnego biznesu – mali przedsiębiorcy mają problem z utrzymaniem rentowności działalności – niewykorzystany potencjał edukacyjny ludzi z dużym doświadczeniem zawodowym (w tym w prowadzeniu własnej firmy) – niewystarczające zachęty dla małych przedsiębiorców ze strony gmin – mało organizacji zrzeszających przedsiębiorców i reprezentujących ich interesy

<ul style="list-style-type: none"> - istnienie pojedynczych tematycznych gospodarstw agroturystycznych np. dla motocyklistów, albo z własnym mini-zoo - istnienie firm dużych oraz sektora MŚP - dobre gleby do uprawiania rolnictwa - duże, dobrze zmechanizowane gospodarstwa rolne - rolnicy skutecznie wykorzystują środki unijne - napływ ludzi z miast podnosi potencjał na wsi (dochody, wykształcenie, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> - mali, lokalni przedsiębiorcy nie istnieją w Internecie - słabe przygotowanie ludzi zainteresowanych otwarciem własnej działalności do prowadzenia biznesu - słabe przetwórstwo produktów rolnych (jedynie istnieje uprawa) - niska świadomość ekologiczna rolników (np. dokonywanie oprysków w dzień w skutek czego masowo giną pszczoły) - brak wiedzy nt. tego jak sprzedawać produkty lokalne - coraz mniejsza liczba producentów produktów rolnych w tym w szczególności producentów produktów ekologicznych - „umiastowienie” wsi, która przestaje pełnić funkcje rolnicze, a staje się „sypialnią” okalających ją miast - słabe wykorzystanie walorów turystycznych LGD - mała liczba produktów lokalnych - słaba dywersyfikacja upraw - słaba oferta usług opiekuńczych i terapeutycznych dla seniorów oraz dzieci i młodzieży
<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyedukowane społeczeństwo - w większości miejscowości jest dobry dostęp do świetlicy - w społecznościach występują lokalni liderzy - dobra baza rekreacyjno – sportowa - profilaktyka prowadzona w szkołach na temat uzależnień - funkcjonujące fundusze sołeckie - funkcjonujące stowarzyszenia - istnienie LZS-ów i klubów sportowych - istnienie i działalność jednostek kultury - wykorzystanie zielonych siłowni przez seniorów - dobry dostęp do przedszkoli - dobrze rozwinięta sieć szkół - duża grupa młodzieży - aktywizujące się środowisko senioralne - rosnące umiejętności pozyskiwania środków - rozwijające się sieć zielonych siłowni 	<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych - niewystarczające wykorzystywanie świetlic w celu integracji mieszkańców - brak środków finansowych na zatrudnienie animatorów w świetlicach - zróżnicowany poziom infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej w poszczególnych gminach - społeczne przyzwolenie na nadmierne spożywanie alkoholu - dostęp do narkotyków - praca opieki społecznej nie jest dostosowana do aktualnych problemów - niewystarczająca liczba aktywnych stowarzyszeń - młodzież nie angażuje się w wystarczający sposób w życie społeczne - nieodpowiadająca potrzebą oferta spędzania czasu wolnego dla młodzieży - niezaspokajający wszystkich potrzeb program ośrodków kultury - zbyt słaba integracja obszaru LGD - niewystarczająca oferta spędzania czasu i miejsc pobytu dla seniorów i młodzieży - mało elastyczna oferta opieki nad dziećmi - brak zorganizowanej opieki nad osobami starszymi - słaby dostęp do lekarza - wciąż zbyt małe umiejętności i kwalifikacje

	<p>przedstawicieli organizacji pozarządowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – słabe wsparcie dla aktywności organizacji pozarządowych – istniejące w społeczeństwie uzależnienia, w tym cyber uzależnienie – zbyt mała liczba działań dla seniorów – zbyt mała liczba Kół Gospodyń Wiejskich – słaba oferta usług opiekuńczych i terapeutycznych dla seniorów oraz dzieci i młodzieży
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Strefa środowiskowo - kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – napływ turystów – nowe miejsca pracy w turystyce – powrót na wieś – migracja z miast – pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój turystyki 	<p>Strefa środowiskowo - kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – obszary Natura 2000 utrudniają swobodny rozwój inwestycji, w tym turystycznych – powodzie, klęski żywiołowe, zanieczyszczenie powietrza i wody, degradacja gleb i zasobów przyrodniczych – ograniczone środki na organizację imprez o szczególnych wartościach kulturowych – degradacja obiektów zabytkowych wskutek braku środków finansowych bądź ze względu na złe zarządzanie przez prywatnych właścicieli – wymieranie pszczół (zagrożenie dla rolnictwa w tym ekologicznego)
<p>Strefa gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie możliwości tworzenia wiosek tematycznych – napływ nowych mieszkańców na wieś (z inną wizją wsi, z doświadczeniami z miasta, otwartych na nowości) – zmiana mentalności mieszkańców wsi – wykorzystanie możliwości promocji pszczelarstwa – np. ścieżki edukacyjne – coraz większa świadomość społeczna nt. potrzeby nauki przedsiębiorczości – oficjalne statystyki bezrobocia mówią, że ono spada – wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – stworzenie systemu ulg, zachęt dla małych przedsiębiorców – dobra współpraca międzysektorowa w temacie przedsiębiorczości (gmina, przedsiębiorcy, urzędy pracy, ngo, szkolnictwo) – stworzenie szkół, szkoleń, kierunków w dziedzinach przydatnych na lokalnym rynku, gdzie zajęcia prowadzone będą nie przez nauczycieli, ale przez praktyków danego zawodu lub przedsiębiorców – rozwój turystyki weekendowej (szlaki, sprzedaż produktów lokalnych, żywności ekologicznej) – rozwój sprzedaży produktów lokalnych, żywności ekologicznej – rosnący popyt na produkty ekologiczne w kraju, wzrasta rynek świadomych odbiorców produktów ekologicznych oraz ludzi, którzy chcą aktywnie i zdrowo spędzać czas wolny poza miastem 	<p>Strefa gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> – dalsze zaniechania w ramach systemu edukacji przedsiębiorczości – słabe wykorzystanie potencjału ludzi w sile wieku/poprodukcyjnym/seniorów – system edukacji niedostosowany do potrzeb aktualnego rynku pracy – niesprzyjające przepisy podatkowe w państwie (np. ZUS) – wysokie koszty tworzenia nowych miejsc pracy/ wysokie koszty pracy – dalsza emigracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym poza obszar LGD (do dużych miast, innych gmin, województw, zagranicze gdzie istnieje możliwość zatrudnienia) – duże sieci handlowe są zagrożeniem dla sektora MŚP – zanika komunikacja publiczna (ktoś bez samochodu nie ma szans dostania się do innych miejscowości) – problem ukrytego bezrobocia – niski przyrost naturalny – młodzież ma zbyt wysokie aspiracje finansowe, nieproporcjonalne do posiadanych kompetencji (zmiana kulturowa – chcą zarabiać jak na zachodzie) – postawa roszczeniowa części mieszkańców wobec pracodawców – w dalszym ciągu niewielu pracowników o

<ul style="list-style-type: none"> - duża ilość środków z UE na rozwój obszarów wiejskich 	<p>odpowiednich kwalifikacjach, dostosowanych do potrzeb pracodawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> - duża rotacja niewykwalifikowanych pracowników (duże koszty dla pracodawców) - duże firmy mają przewencyjne warunki, ale gminy nie dbają w tym samym stopniu o lokalnych przedsiębiorców - niskie ceny skupu produktów rolnych - trudności w sprzedaży przez rolnika produktów przetworzonych (dżemy, sery, wędliny tzw. własnej roboty) - niesprzyjająca polityka rolna państwa i UE - niesprzyjające przepisy prawne w różnych dziedzinach, takich jak np. sprzedaż produktu lokalnego i ekologicznego
<p>Strefa społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - migracja z miast na wsie - rozwój budownictwa mieszkalnego na terenie wiejskim - dostęp do kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje, wiedzę i umiejętności - wspieranie prawne i doradztwo dla aktywnych mieszkańców i organizacji pozarządowych - możliwość pozyskiwania funduszy - wsparcie przez gminy świetlic jako centrum edukacji, integracji i aktywizacji mieszkańców 	<p>Strefa społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - emigracja zarobkowa za granicę - wyludnianie się miejscowości - bierność mieszkańców - nieumiejętność wykorzystywania inwestycji (by dana inwestycja procentowała w przyszłości) - wykluczenie społeczne – uzależnienia - starzenie się społeczeństwa - zamykanie się na potrzeby drugiej osoby

PROBLEMY I BARIERY ROZWOJU

Sfera środowiskowo – kulturowa

1. Niewystarczające wykorzystanie lokalnych walorów i zasobów na rzecz rozwoju oferty turystycznej i rekreacyjnej
2. Niski poziom świadomości mieszkańców o lokalnych walorach przyrodniczych i kulturowych
3. Negatywne konsekwencje na obszarze wynikające ze zmian klimatu

Sfera gospodarcza

1. Niewystarczająco rozwinięta oferta produktów i usług lokalnych
2. Konieczność dostosowania się do dynamicznie zmieniających się warunków prowadzenia działalności gospodarczej

Sfera społeczna

1. Bariery w rozwoju aktywności organizacji pozarządowych oraz liderów lokalnych
2. Niski poziom zaangażowania młodzieży w życie społeczne obszaru
3. Niewystarczająca oferta integracji i aktywizacji dla rosnącej grupy seniorów

CELE I ZADANIA

Sfera środowiskowo – kulturowa

1. Rozwinięcie oferty turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych walorach i zasobach
2. Zwiększenie poziomu świadomości mieszkańców o lokalnych walorach przyrodniczych i kulturowych
3. Adaptacja do zmian klimatu

Sfera gospodarcza

1. Rozwinięcie oferty produktów i usług lokalnych
2. Dostosowanie się do dynamicznie zmieniających się warunków prowadzenia działalności gospodarczej

Sfera społeczna

1. Wsparcie aktywności organizacji pozarządowych oraz liderów lokalnych
2. Zwiększenie poziomu zaangażowania młodzieży w życie społeczne obszaru
3. Rozwinięcie oferty integracji i aktywizacji dla seniorów

Wstępna koncepcja projektów

Sfera środowiskowo – kulturowa		
Cel szczegółowy (operacyjny)	Przedsięwzięcie	Projekty
1. Rozwinięcie oferty turystycznej i rekreacyjnej bazującej na lokalnych walorach i zasobach		<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie Informacji turystycznej. 2. Powstanie elektronicznych kiosków/punktów informacyjnych 3. Pełna identyfikacja i inwentaryzacja lokalnych zasobów i walorów 4. Stworzenie aplikacji dla turystów – informacje o walorach i zasobach 5. organizacja kursów dla przewodników lokalnych 6. Warsztaty dla usługodawców – wiedza o regionie, jego historii oraz walorach 7. Rozwój atrakcyjnych szlaków turystycznych 8. Wsparcie dla rozwoju zagród edukacyjnych, w tym agroturystyka
2. Zwiększenie poziomu świadomości mieszkańców o lokalnych walorach przyrodniczych i kulturowych		<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie Izby Regionalnej 2. Wsparcie grup rekonstrukcyjnych 3. Działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży – warsztaty, gry terenowe, konkursy 4. Działania edukacyjne dla dorosłych –

		<p>publikacje, warsztaty</p> <p>5. Doposażenie bazy edukacyjnej w szkołach i placówkach oświatowych – nowoczesna, interaktywna</p> <p>6. Warsztaty przywracania tradycji lokalnych</p>
<p>3. Adaptacja do zmian klimatu</p>		<p>1. Działania edukacyjne z zakresu źródeł ciepła, wsparcia ich wymiany, zagrożeń wynikających ze smogu etc.</p> <p>2. Działania edukacyjne dotyczące małej retencji, gospodarki wodnej, etc.</p> <p>3. Działania pilotażowe o charakterze infrastrukturalnym – pokazowe instalacje</p> <p>4. Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży – np. odnośnie prawidłowej gospodarki odpadami, oszczędzania wody, roli zieleni i zadrzewień, etc.</p> <p>5. Instalowanie czujników zanieczyszczeń</p> <p>6. Inicjowanie działań edukacyjnych w szkołach – w tym np. przyszkolne ogródki</p> <p>7. Doposażenie bazy edukacyjnej w szkołach i placówkach oświatowych – nowoczesna, interaktywna</p> <p>8. Ekologizacja miejsc spotkań i infrastruktury rekreacyjnej – ścieżki sensoryczne (zmysłów)</p> <p>9. Tworzenie wiejskich eko-centrów – miejsc wiedzy i integracji wokół tematu adaptacji do zmian klimatu</p>

Sfera gospodarcza		
Cel szczegółowy (operacyjny)	Przedsięwzięcie	Projekty
1. Rozwinięcie oferty produktów i usług lokalnych		1. Wsparcie tworzenia grup producenckich 2. Organizacja targów i wydarzeń promocyjnych 3. Stworzenie certyfikatu jakości LGD (marka lokalna) 4. Oznakowanie produktów oraz usług lokalnych w ramach marki lokalnej 5. Identyfikacja i stworzenie bazy produktów i usług lokalnych 6. Sieciowanie podmiotów i tworzenie wspólnych pakietów ofert produktów oraz usług 7. Wsparcie rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego
2. Dostosowanie się do dynamicznie zmieniających się warunków prowadzenia działalności gospodarczej		Wsparcie na tworzenie i rozwój przedsiębiorstw w ramach następujących branż priorytetowych: 1. Przetwórstwo spożywcze 2. Gastronomia z wykorzystaniem produktów lokalnych 3. Usługi opiekuńcze i terapeutyczne dla

		seniorów oraz dzieci 4. usługi z zakresu edukacji – klimat, walory regionu, turystyka, aktywne zagospodarowanie czasu wolnego etc. 5. Wsparcie przedsiębiorstw związanych z adaptacją do zmian klimatu – panele, pompy ciepła, mała architektura, zagospodarowanie przestrzeni (nasadzenia), etc.
--	--	---

Sfera społeczna		
Cel szczegółowy (operacyjny)	Przedsięwzięcie	Projekty
1. Wsparcie aktywności organizacji pozarządowych oraz liderów lokalnych		1. Szkolenia podnoszące kwalifikacje (księgowe, organizacyjne, pisanie i rozliczanie projektów) 2. Inspirowanie, motywowanie, integrowanie, wymian doświadczeń, podróże studyjne dla przedstawicieli organizacji oraz liderów 3. Ekonomizacja działalności organizacji – działalność odpłatna oraz gospodarcza 4. Sieciowanie i współpraca organizacji 5. Przyciągnięcie młodzieży – organizacja szkoleń i wspólnych wydarzeń razem z nimi 6. Aktywizacja OSP 7. Integracja międzypokoleniowa działaczy oraz liderów – wspólne wyjazdy, wymiana doświadczeń, spotkania
2. Zwiększenie poziomu zaangażowania młodzieży w życie społeczne obszaru		1. Edukacja dotycząca zasobów lokalnych – atrakcyjna wizualnie i narzędziowo 2. Edukacja w terenie z udziałem trenerów, animatorów, specjalistów 3. Edukacja w ramach projektów, wycieczek i warsztatów szkolnych

		<p>4. Doposażenie instytucji kultury w sprzęt i narzędzia edukacyjne</p> <p>5. Powołanie lokalnych animatorów wspierających młodzież</p> <p>6. Oferta aktywnego spędzania czasu wolnego – np. warsztaty teatralne</p> <p>7. Działania edukacyjne o charakterze obywatelskim i aktywizacyjnym</p>
<p>3. Rozwinięcie oferty integracji i aktywizacji dla seniorów</p>		<p>1. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – warsztaty, kluby, etc.</p> <p>2. Integracja i aktywizacja – cykliczne szkolenia i warsztaty oraz oferta spędzania czasu wolnego</p> <p>3. Zajęcia ruchowe – gimnastyka, nordic – walking, taniec etc.</p> <p>4. Powoływanie klubów Seniora</p> <p>5. Wymiana doświadczeń pomiędzy Klubami</p>

